

Grey Scale #13

DANES-PICTA.COM

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO

im. Generała Broni Karola Świerczewskiego

KATEDRA TAKTYKI WOJSK INŻYNIERYJNYCH

JAWNE

Egz. Nr 000001

Tylko dla wykładowców

pplk J. MANKOWSKI

ĆWICZENIE GŁÓWNE Nr 205

Temat: NATARCIE DYWIZJI ZMECHANIZOWANEJ
W PIERWSZEJ OPERACJI ZACZEPNEJ ARMII

(Opracowanie metodyczne)

ARCHIWUM
BIBLIOTEKI SZKOLENIOWEJ
KATEDRY SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego

33107

WARSZAWA

STYCZEŃ

1970

DANES-PICTA.COM

Black

3/Color

White

Magenta

Red

Yellow

Green

Cyan

Blue

Colour Chart #13

Centimetres

Inches

27

39

1231

53

439 27

39

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. Generała Broni Karola Świerczewskiego

KATEDRA TAKTYKI WOJSK INŻYNIERYJNYCH

JAWNE

Egz. Nr 000001

Tylko dla wykładowców

ppłk J. MAŃKOWSKI

ĆWICZENIE GŁÓWNE Nr 205

**Temat: NATARCIE DYWIZJI ZMECHANIZOWANEJ
W PIERWSZEJ OPERACJI ZACZEPNEJ ARMII**

(Opracowanie metodyczne)

**ARCHIWUM
BIBLIOTEKI SZKOLENIOWEJ
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego**

33109

WARSZAWA

STYCZEŃ

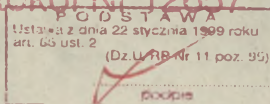
1970

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego

KATEDRA TAKTYKI WOJSK INŻYNIERYJNYCH

PRZEKLASYFIKOWANO

Protokół Nr 12657

JAWNE
ŚWIERCZEWIEGO

Egz. Nr 000001

Tylko dla wykładowców

ppłk J. MAŃKOWSKI

ĆWICZENIE GŁÓWNE Nr 205

Temat: Natarcie dywizji zmechanizowanej w pierwszej operacji zaczepnej armii.

/Opracowanie metodyczne/

ARCHIWUM
KATEDRY SZKOLENIOWEJ
KATEDRY SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego
033107

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego

KATEDRA TAKTYKI WOJSK INŻYNIERYJNYCH

ZATWIERDZAM
SZEF KATEDRY T.W.Inż.

Egz.Nr...

płk dypl. mgr M. REZIECKI

Tylko dla wykładowców

ĆWICZENIE GŁÓWNE Nr 205

"Natarcie dywizji zmechanizowanej w pierwszej operacji
zaczepnej armii".

A. Zajęcie nr 8 z TWInż

Temat: Analiza zadania i ocena położenia przez szefa saperów
w zakresie inżynierskiego zabezpieczenia natarcia.

Cel: Zapoznać słuchaczy z całokształtem zagadnień związa-
nych z pracą szefa saperów w okresie organizacji
inżynierskiego zabezpieczenia natarcia.

Czas: 2 godziny lekcyjne.

Metoda: Zajęcia grupowe w salach.

Zagadnienia wyszkoleniowe i podział czasu:

1. Sprawdzenie przygotowania się słuchaczy do zajęć ... - 10'
  2. Omówienie wniosków z analizy zadania ..... - 10'
  3. Ocena położenia
    - ocena nieprzyjaciela ..... - 5'
    - ocena terenu po stronie nieprzyjaciela ..... - 15'
    - ocena terenu po stronie własnej ..... - 10'
    - wykorzystanie pododdziałów inżynierskich oraz
podział sił i środków ..... - 15'
    - przewidywany manewr sił i środków inżynierskich
pod koniec dnia walki w świetle zadań na dzień
następny ..... - 10'
  4. Przedstawienie dowódcy 7 DZ wniosków z analizy
zadania i oceny położenia saperów dywizji ..... - 10'
  5. Podsumowanie zajęć ..... - 5'
- Razem: - 90

Proponowane rozwiązanie

1. Sprawdzenie przygotowania się słuchaczy do zajęć

Pytania zalecane wykładowcy:

- a/ Podać organizację i zasadnicze wyposażenie pododdziałów inżynieryjnych szczebla brygada, dywizja NRF.
- b/ Jakie dane niezbędne są szefowi saperów przy przeprowadzeniu analizy zadania?

Odp.: - zadania otrzymane przez dywizję ;
- zamiar dowódcy ;
- zarządzenia i wytyczne do inżynieryjnego zabezpieczenia postawione przez szczebel nadrzędny.

2. Omówienie wniosków z analizy zadania

Wprowadzenie

Czas operacyjny 12.00 6.10.

Szef saperów 7 DZ znajduje się w składzie grupy operacyjnej na WSD - las /6096/, gdzie był obecny przy przekazywaniu do 12.00 6.10 przez z-cę dowódcy 2A d/s liniowych zadania bojowego dcy 7 DZ. Propozycje SSap składa około 17.20 - 17.30. Jednocześnie zapoznał się z otrzymanym zarządzeniem bojowym zabezpieczenia inżynieryjnego.

7 DZ wchodzi do walki o świcie 7.10 z rejonu wyjściowego pld SZTERNBERG w pierwszym rzucie operacyjnym armii na jej prawym skrzydle, z zadaniem rozbicia przeciwnika na kierunku: DABEL, LUDWIGSLUST i opanowania do końca dnia rejonu oddalonego około 100 km. 5 km wsch HAGENOW, LOOSEN /1052/, NIENDORF /0250/ od rejonu wyjściowego.

W dniu następnym naciera w kierunku: LUDWIGSLUST, DANNENBERG /8640/.

Wnioski:

Do najważniejszych przedsięwzięć inżynieryjnych przy realizacji zadania przez 7 DZ należy zaliczyć:

- zapewnienie dogodnych warunków przesunięcia dywizji na rubież wejścia do walki oraz jej wprowadzenia do bitwy;
- utrzymanie dróg w toku samego natarcia;
- torowanie przejść w zaporach w głębi obrony nieprzyjaciela;
- zabezpieczenia pokonania licznych wąskich rzek, kanałów i rowów podczas natarcia;
- organizacja forsowania rz. ŁABA.

5.3. Ocena położenia

a/ Ocena nieprzyjaciela

Nieprzyjaciel W pasie natarcia 7 DZ npl przechodzi do pościgu. Jego działania są opóźniane przez 911 pz /91 DZ/ /R/.

W wyniku uderzeń jądrowych npla wykonanych na 91 pcz oraz możliwości wprowadzenia na kierunku działania 911 pz, 18 BPanc, 91 DZ nie jest w stanie załamać natarcia npla przed rubieżą wprowadzenia do walki 7 DZ.

Jednakże przy odwetowym uderzeniu BMR "Wschodnich" i obezwładnieniu 18 BPanc pododdziały 91 DZ mogą załamać do wieczora 6.10 natarcie nieprzyjaciela na rubieży jak mapą ~~położenia wyjściowego.~~

W tej sytuacji w godzinach
~~A zatem od godzin~~ wieczornych npl może przejść do obrony. Do rana 7.10 npl jest w stanie zorganizować doraźną obronę, rozbudowując przy użyciu posiadanego sprzętu inżynierskiego /2 czołgi z pługiem i 1 buldożer w kompanii saperów 16 BZ/ oraz wykorzystując materiał wybuchowy - okopy dla artylerii, okopy strzeleckie, szczeliny dla ludzi, ukrycia dla środków transportowych, punkty obserwacyjne i schrony z blachy falistej dla dowódców /te ostatnie od dcy batalionu wzwyż/.

Posiadana etatowa ilość min i materiałów wybuchowych w BZ /około 1250 min ppanc, 1250 min ppiech. 3,3 t MW/, i możliwe działania na tym kierunku części sił bsap 6 DZ /N/ z własnymi środkami minowania oraz prawdopodobny przydział do brygady min do organizacji obrony pozwala nieprzyjacielowi na wykonanie niezbędnych prac minerskich /minowanie i niszczenie/ na najważniejszych kierunkach działania 7 DZ. Na podstawie znajomości zasad minowania przeciwnika oraz jego możliwości, należy liczyć się z dużą ilością grup min *i pól minowych* ustawianych - w tej sytuacji - szczególnie na drogach i przejściach między jeziorami, a także ^{ze} zniszczeniem obiektów drogowych.

Wnioski:

1. Npl przy przejściu wieczorem do obrony ^{będzie} dysponował całą nocą, a więc dostatecznym czasem na rozbudowę doraźnej obrony.
2. Posiadane przez BZ maszyny inżynierskie pozwolą na przyspieszenie prac ziemnych, szczególnie w rejonie głównego wysiłku.

3. Należy uzgodnić z szefem saperów 91 DZ /R/ miejsce wykonania przejść w polach minowych npla przed przednim skrajem obrony.
4. Posiadać silne grupy rozpoznawczo-torujące i saperskie grupy torujące. *do wykonywania przejść w toku natarcia*
5. Należy liczyć się z koniecznością wykonania dużej ilości prac drogowych w trakcie natarcia.

b/ Ocena terenu

Po stronie npla

Teren w pasie natarcia dywizji jest urozmaicony, o dużej ilości jezior, rzek, kanałów i strumieni oraz odcinków zabagnionych i podmokłych. Stwarza dogodniejsze warunki do organizacji obrony niż natarcia, ^{teren} na tym kierunku ^z wąskimi przesmykami zabagnionymi ~~czy~~ porośniętymi lasami, w powiązaniu z mniejszymi lub większymi strumieniami, rzekami i systemem kanałów żeglownych i odwadniających, przy zejściu z dróg stwarza poważne trudności w jego pokonywaniu. Po wykonaniu przez npla przedsięwzięć inżynierskich związanych z umocnieniem terenu, pewne odcinki mogą stać się ^{bardzo} trudne lub wręcz niemożliwe bez włożenia dużej ilości sił i środków - do pokonania. Dlatego też należy się liczyć z pewnym zahamowaniem tempa natarcia. Duża ilość mostów, mostków, przepustów i innych obiektów drogowych - przy ich zniszczeniu - może mieć niemały wpływ na opóźnienie działań 7 DZ.

Występujące w pasie działania dywizji lasy, stwarzają niebezpieczeństwo rozprzestrzeniania się pożarów po uderzeniach jądrowych, uniemożliwiając często wykorzystanie przebiegających przez te lasy dróg o dobrej nawierzchni /szosy/.

Obszar pld SZTERNBERG pld DABELMESTLIN ~~W~~ wyróżnia się bardzo dużą ilością małych jezior i rowów, Od pln wsch rubież wprowadzenia zamknięta jest kompleksem jezior połączonych kan. CYLOWER i rz. MILDENIC.

Wyjątkowo trudnym obszarem do pokonania jest rejon BANCKOW /3666/, RADUŃ /3078/, NOJSZTADT - zabagniony i pokryty gęstą siecią kanałów. Przebiegają tu między innymi kanały : SZTER KANAL /szer. 20 m/ oraz FRIDRICH FRANC KANAL /szer. 25 m i 3,5 m głęb./.. Rzeka ELDE i kanał NOJE ELDE KANAL stykający się w tym obszarze w rej. NOJSZTADT i płynące w kierunku GRABOW wydłużają na południe rubież niekorzystną dla nacierającego.

Przeszkody wodne

Rzeka MILDENIC z zabagnionym terenem po obu brzegach przy szerokości 13 m, głębokości 1,3 m i kanałem CYLOWER KANAL może stanowić poważną przeszkodę dla rozwijających się wojsk na rubieży wprowadzenia do walki.

Rzeka ELDE na odcinku : PARCHIM, pld zach ^{RADUHN (3078)} ma 15-20 m szer. i 2,5 - 3 m głęb., odcinek NOJSZTADT, GRABOW szer. 20-40 m, głęb. 3-4 m /wraz z przebiegającym tu kanałem/ stanowi przeszkodę dla wszystkich rodzajów wojsk, a zwłaszcza dla wojsk pancernych, ze względu na grząskie dno, odcinkami znaczną głębokość i szerokość koryta oraz miejscami podmokłą i torfiastą dolinę. Na całej swej długości jest skanalizowana, stanowi drogę wodną. Najdogodniejsze miejsca dla przepraw:

- pln PARCHIM;
- MALCHOW /2682/;
- GARWIC /2878/;
- pld NOJSZTADT.

Kanały: NOJE ELDE KANAL /szer. 25 m, głęb. 2-3 m/ i LUDWIGSLUSTER KANAL po zniszczeniu na nich mostów mogą powodować rozczłonkowanie wojsk i trudności komunikacyjne w ruchu rokadowym.

⁷⁰² W drugim dniu działań ~~7~~ DZ najważniejszym przedsięwzięciem będzie forsowanie rz. ŁABA, która z punktu widzenia działań zaczepnych stanowi dużą i trudną do sforsowania przeszkodę ~~przeszkodę~~. Najdogodniejszy do forsowania jest 35-kilometrowej długości odcinek: SZNAKENBURG, HICAKER. Posiada on stosunkowo dogodny i zamaskowany teren, umożliwiającą skryte podejście do przeszkody oraz rozwinięcie wojsk po jej sforsowaniu. Liczne dopływy do rz. ŁABA tworzą przy swych ujściach rozlewiska, względnie podmokłe lub częściowo zabagnione tereny, pocięte gęstą siecią kanałów i rowów melioracyjnych. Koryto rzeki jest uregulowane i żeglowne. Na odcinku: - SZNAKENBURG, DEMIC szerokość rzeki waha się w granicach 280-320 m, głęb. 2-3,5 m - DEMIC, HICAKER szer. 300 - 400 m, głęb. ok. 3,5 m. Dno rzeki przeważnie piaszczyste, miejscami muliste. Brodów nie ma.

Miejsca dogodne do budowy przepraw promowych lub mostowych :

- w rejonie LENCEN;
- w rejonie GORLEBEN /8258/;

- w rejonie DEMIC;
- w rejonie WENDISZ-WENINGEN /9246/.

Pozostałe rzeki i kanały znajdujące się w pasie działania dywizji nie będą miały większego wpływu na tempo natarcia.

Sieć dróg

Sieć dróg dobrze rozwinięta z ^{dużą ilością} ~~przewagą~~ dróg gruntowych, które w wypadku zniszczenia dróg twardych ulepszonych przebiegających często między jeziorami, nabierają szczególnego znaczenia dla nacierającego. Większość szos przebiega rokado-wo stwarzając nieprzyjacielowi dobre warunki przy przesunięciu wojsk do wykonania kontrataku.

Wnioski:

1. Teren stwarza dogodne warunki organizacji obrony nplowi często w oparciu o naturalne przeszkody.
2. Trudno dostępnymi rubieżami terenowymi są:
  - kompleks jezior i lasów w rejonie GOLDBERG;
  - obszar pokryty siecią kanałów i zabagniony w rej. BANCKOW /3666/, zach, RADUŃ /3078/, NOJSZTADT.
3. Dogodne rubieże do organizowania obrony przez nieprzyjaciela;
  - pas jezior i lasów SZTERNBERG, GOLDBERG;
  - zabagnienia w połączeniu z kanałami i rzeką ELDE na odcinku BANCKOW, NOJSZTADT, GRABOW;
  - dominujący zachodni brzeg rz. ŁABA.
4. Kierunki dogodne do wykonania kontrataku:
  - CRIVITZ, GOLDEBERG;
  - BALOW /0680/, FRIEDRICHS.

W związku z tym OZap 7 DZ ^{należy} przesuwać w czasie wykonania zadania bliższego na prawym skrzydle, w czasie wykonywania zadania dnia - na lewym skrzydle.

5. Najdogodniejszy teren do działania czołgów na kierunku: HOHEN PRITZ /4890/ - FRIEDRICHS/3682/, SZPORNIC /2280/, LUDWIGSLUST.
6. Rejony dogodne do organizacji przepraw na przeszkodach wodnych - jak w ocenie położenia.
7. Z rejonu wyjściowego do rubieży wprowadzenia zaproponować następujące drogi dowozu i ewakuacji dywizji:
  - nr 1 - LISSOW, GYSTROW, TIPLIC /6002/ MUSTLIN, DABE, HOHEN PRITZ;
  - nr 2 - TETEROW, płn KRAKÓW, ZUKWIC /5210/, DOBBERTIN,

8. Na okres natarcia zaproponować również utrzymanie dwóch dróg dywizyjnych.

Najważniejszymi punktami na marszrutach są: GYSTROW, GOLDBERG, PARCHIM. W wypadku zniszczenia węzłów dróg i silnego skażenia wyżej wymienionych miejscowości przewidzieć objazdy:

a/ w rejonie GYSTROW:

- 6 km wsch GYSTROW, BELKOW /6214/, BADENDIK /6010/;

b/ w rejonie GOLDBERG:

- KLESSTEN, DOBBERTIN, MESTLIN /4294/;

c/ w rejonie PARCHIM:

- od strony płn DARGELITZ /3288/, DAMM /2682/S/PORNITZ.

9. Ze względu na trudne warunki terenowe należy zorganizować w pułkach i dywizji silne OZR oraz przewidzieć niezbędną pomoc pododdziałów piechoty do odbudowy zniszczonych dróg i mostów.

Po stronie własnej:

Teren w rejonie wyjściowym umożliwia wykonanie prac ziemnych-okopowych oraz stwarza ^(stwarzają) dobre warunki ukrycia i naturalnego maskowania wojsk.

Dobrze rozwinięta sieć dróg zapewnia dogodne warunki przesunięcia wojsk do rubieży wejścia do walki. Bardzo trudny natomiast jest teren w rejonie rozwinięcia wojsk w kolumny batalionowe i kompanijne.

Kanał CYLOWER i rzeka MILDENIC w wypadku zniszczenia na nich mostów będą stanowić z przyległymi bagnami poważną przeszkodę terenową. Drogi wyprowadzające od rz. MILDENIC do rubieży starcia z przeciwnikiem - słabo rozwinięte, przeważnie gruntowe, odcinkami przebiegające w terenie częściowo zabagnionym. Utrzymanie istniejących tu dróg i mostów będzie najpoważniejszym przedsięwzięciem inżynieryjnym. Celowe jest wcześniejsze skierowanie w ten rejon OZR-ów dywizji dla usuwania ewentualnych zniszczeń, aby wspólnie z OZR 922 pz jeszcze przed podejściem oddziałów 7 DZ prace drogowo-mostowe mogły być zakończone.

Wnioski:

1. Zwrócić uwagę na rozbudowę polowych ukryć dla wojsk w rejonie wyjściowym.
2. Najdogodniejsze drogi przesunięcia z rejonu wyjściowego do rubieży wejścia do walki jak propozycje utrzymania dróg w pkt. 7.
3. Najdogodniejsze drogi do rozwinięcia w kolumny batalionowe i kompanijne:

z marszruty nr 1:

- ROTEN /5494/, GEGELOW /5490/ SZTITEN i od DABEL WOLAND drogą polną na płd.
- ROTEN, DABEL, HOHN PRITZ, SZTITEN i DABEL - KUKUK

z marszruty nr 2:

- ZUKWIC /5210/, ALTEMY /5002/, DINNIES /4498/ i ALTEMY RUEST
  - ZUKWIC, DOBBERTIN st. BELOW, m. BELOW i st. BELOW-TECHENTIN
4. ^{z wyjątkiem rozpoznania} wysłać rekonesans dróg z rejonu wyjściowego do rubieży wprowadzenia dywizji do walki, ze szczególnym uwzględnieniem objazdów oraz proponowanych dróg rozwinięcia w kolumny batalionowe i kompanijne.
  5. Dla zapewnienia sprawnego przekraczania kan. CYLOWER i rz. MILDENIC oraz utrzymania dróg rozwinięcia pułków w kolumny, należy wcześniej skierować w ten rejon OZR-y dywizji, aby nie angażować sprzętu OZR-ów pułków pierwszego rzutu.
  6. Wszystkie pojazdy mechaniczne dywizji muszą posiadać materiały do pokonywania trudnych odcinków terenu /koleiny przyburtowe/ oraz przewidziany etatem sprzęt inżynieryjny /łopata, siekiera itp./.

C. Wykorzystanie pododdziałów inżynieryjnych oraz podział sił i środków.

Dywizja znajduje się w marszu do rejonu wyjściowego. Część sił nie przekroczyła jeszcze rz. ODRA. Istniejące przeprawy /mosty stałe/ oraz most na barkach, budowę którego kończy się w rej. POLICE, całkowicie zapewniają sprawne i w przewidywanym czasie zakończenie przeprawy pododdziałów dywizji.

Uszkodzony na marszrucie 19 pz most na rzece UECKER w rejonie UECKERMÜNDE nie ma większego znaczenia na utrzymanie tempa marszu 19 pz. Zresztą do tego czasu most prawdopodobnie ^{bedzie on} został już naprawiony siłami obrony terytorialnej i ingerencja saperów organicznych jest tu zbędna.

Dywizja na okres natarcia dysponuje organicznym batalionem saperów oraz przydzieloną z 2 ABSap kid. ~~Przydzielone na kompania od 15.00 6.10 będzie do dyspozycji w rej. pln ZALEW.~~

(zabezpieczenia)

Najważniejsze zadania inżynieryjne 7 DZ:

- rozpoznanie terenu i dróg w pasie działania dywizji;
- utrzymanie dróg przesunięcia dywizji do rubieży wejścia do walki oraz dywizyjnej drogi dowozu i ewakuacji w toku natarcia;
- wykonanie przejść na przednim skraju obrony nieprzyjaciela;
- torowanie przejść w polach minowych w głębi obrony nieprzyjaciela;
- zabezpieczenie pokonania dużej ilości wąskich rzek, kanałów i rowów;
- organizacja forsowania rz. ŁABA.

Posiadane siły i środki inżynieryjne należałoby wykorzystać do wykonania wyżej wymienionych zadań w sposób następujący:

- Dca OZR-1/1 kbid 2 ABSap/ winien natychmiast wysłać rozpoznanie na marszrutę nr 1 ~~z~~ ze szczególnym uwzględnieniem rozpoznania rubieży rozwinięcia w kolumny batalionowe i kompanijne ustalając niezbędny zakres prac przy przekraczaniu kanału CYLOWER;
- Dca OZR-2 /kid 7 bsap/ wykonuje analogiczne zadanie na marszrucie nr 2;
- OZR nr 1 wyrusza na marszrutę nr 1 przed artylerią, zabezpieczając ich przesunięcie do rubieży wejścia do walki. W czasie marszu częścią sił rozpoznaje i przygotowuje objazd m. GYSTROW na marszrucie nr 1. W trakcie natarcia utrzymuje drogą dowozu i ewakuacji nr 1 /patrz wnioski z oceny dróg po stronie npla/;
- OZR nr 2 wykonuje zadania analogiczne na marszrucie nr 2. W trakcie natarcia utrzymuje drogę dowozu i ewakuacji nr 2;
- zorganizować OZap 7 DZ w składzie ~~3 pl min / 7 bsap / 1 ksap / 1~~ wyposażyc w ~~1800 min ppane i 1 t m~~. Skierować na drogę nr 2 w czasie przewidzianym dla OPpanc 7 DZ. Po osiągnięciu rubieży wprowadzenia do walki ześrodkowuje się w rejonie 3 km pld SZTERNBERG .

W czasie natarcia współdziała z OPpanc 7 DZ, przesuając się w czasie realizacji zadania bliższego za prawoskrzydłowym pułkiem w gotowości do minowania na kierunku: DABEL, CRIWITZ następnie przedchodzi na lewe skrzydło w gotowości do minowania na kierunku: RFIEDRICH, SPORNITZ;

- pozostałe siły 7 bsap wykonują w rejonie wyjściowym /po jego osiągnięciu/ niezbędne ukrycia dla stanu osobowego i sprzętu batalionu. Po podziale sił 7 bsap jako OInż ^{szeft saperów} dywizji przesuwa się za sztabem 7 DZ po marszrucie nr 1 ześrodkowując się w rejonie ^{RUCHOW} /10 km wsch SZTERNBERG/. W czasie natarcia ~~OInż~~ przesuwa ^{sił} na kierunku: DABEL, NOJSZTADT;

- Przejścia przed przednim skrajem obrony na kierunku działania 19 pz i 7 pcz dywizja wykonuje częściowo własnymi siłami, ^{siłami} i środkami inżynieryjnymi będącymi w wyposażeniu 922 pz oraz 2 ksap, 91 bsap, ~~z odwodu inżynieryjnego 91 DZ.~~

Niezbędna ilość przejść jaką należy wykonać dla każdego pułku pierwszego rzutu winna wynosić 8 przejść licząc dwa przejścia na każdą kompanię piechoty /czołgów/. Przejścia w wykrytych polach minowych nieprzyjaciela wykonać sposobem wybuchowym oraz mechanicznym. Odpowiedzialny za wykonanie przejść jest szef saperów 922 pz.

Szefowie saperów zainteresowanych pułków uzgodnią z szefem saperów 922 pz /R/ miejsca wykonywanych przejść. W toku natarcia przejścia wykonywać wg ogólnie przyjętych zasad /grupy rozpoznawczo-torujące i saperskie grupy torujące/.

Zaproponować następujący podział sił i ~~środków~~:

OZR nr 1 - 1 k bid 2 ABSap;

OZR nr 2 - kid 7 bsap;

OZap - ~~3 pl 1 k 7 bsap~~; *pl. min. ksap 7bsap*

OInż - 7 bsap /bez 3 pl 1 ksap i kid/.

W dotychczasowym podziale środków dokonać następujących zmian:

Dca 7 bsap z posiadanych środków przekazuje:

- dcy OZap 1800 min ppanc oraz 1 t MW;
- dcy OZR nr 2 - 0,5 t MW, 120 ładunków wydłużonych UZ-2, jedną wyrzutnię MLW i 2 MLW;

~~Jednocześnie~~ 7 bsap pobiera w rejonie wyjściowym z DPZ - 1000 min ppanc, 1 t MW, 120 ładunków UZ-2, 2 MŁW. (str)

Pozostałe środki pozostawić bez zmian. *Zeszyt*

Przewidywany manewr sił i środków inżynierskich pod koniec dnia walki w świetle zadań na dzień następny

Najważniejszym zadaniem 7 DZ w drugim dniu działań będzie forsowanie rz. ŁABA. Na okres forsowania dywizja otrzyma w nocy z 7/8.10 dwie ksap z 0,5 parkiem TPP oraz 2 pluton PTS z abdp /10 PTS/. W sumie dywizja będzie posiadać 1 park TPP, 12 PTG i 10 PTS. Z tego można zorganizować 4 przeprawy na samobieżnych środkach przeprawowych /5-6 PTG i PTS/ oraz cztery przeprawy promowe /po 3 promy 50 t na każdą przeprawę. Taka ilość sprzętu przeprawowego pozwala na jednoczesne forsowanie rzeki dwoma pułkami.

W celu zabezpieczenia forsowania rz. ŁABA

- pluton rozpoznania 7 bsap w nocy z 7/8.10 ustala najdogodniejsze miejsca do urządzenia przepraw desantowych i promowych na rz. ŁABA na odcinku: /zostanie podany w późniejszym terminie/;
- przydzielone na okres forsowania dwie ksap z 0,5 parkiem TPP oraz pl PTS z abdp, z chwilą podporządkowania włączyć w ugrupowanie pułku lewoskrzydłowego z zadaniem zorganizowania na odcinku działania pułku przepraw;
- organiczne środki przeprawowe 7 DZ z dwoma ksap z OInż dywizji pod koniec dnia 7.10 wysunąć bezpośrednio za ugrupowanie pułku przewidzianego do forsowania na prawym skrzydle, z zadaniem zorganizowania przepraw desantowych i promowych;
- OZR nr 1 i 2 wykonują niezbędne prace drogowe na kierunkach organizowanych przepraw;
- przez most armijny czynny od G+3 do G+5,5 przeprowadzić czołgi drt i tyły dywizji.

Wnioski:

Posiadane na okres forsowania siły i środki przeprawowe pozwalają na przeprowadzenie w ciągu 5-6 godzin głównych sił dywizji, w ciągu 8-10 godzin całość sił dywizji.

Manewr sił i. środków inżynierskich do forsowania wraz z odpowiednią szczegółową kalkulacją może być sprecyzowany dcy 7 DZ w godzinach popołudniowych 7.10.

4. Przedstawienie dowódcy 7 DZ wniosków z analizy zadania i oceny położenia przez szefa saperów dywizji

Po omówieniu całości zagadnień wyznaczyć 1-2 słuchaczy do zreferowania w formie wniosków - propozycji, jakie szef saperów przedstawiłby dowódcy dywizji. Wnioski powinny być zreferowane krótko i zwięźle i powinny mieścić się w przewidywanym w kalkulacji czasie dla szefa saperów /17.20-17.30/. Żądać zreferowania wyłącznie zagadnień nakazanych przez dcę /patrz założenie/.

Wykładowca może wg uznania żądać na początku zajęć zreferowania przygotowanych przez słuchaczy wniosków propozycji stawiając ich w czasie operacyjnym 17.20 6.10, a następnie pokazać tok pracy szefa saperów przy wypracowywaniu pełnych propozycji.

5. Podsumowanie zajęć

Wykładowca może przypomnieć tu słuchaczom, jak wyglądałby dalszy ciąg pracy szefa saperów po zreferowaniu propozycji.

Należy omówić niedociągnięcia oraz dodatnie strony pracy słuchaczy przy zreferowaniu przez nich poszczególnych zagadnień.

Podać temat następnych zajęć "Opracowanie planu inż. zabezpieczenia".

Załącznik : - kalka - plan inżynierskiego zabezpieczenia natarcia 7 DZ - do zajęcia nr 22.

Wykonano w 6 egz.
Egz. Nr 1-6 Bibl. Tajna
Wyk. ppłk MANKOWSKI
Druk HW, dn. 6.01.70 r.
Nr ks. 02937/03882/WW
Kor. M.G.

OPRACOWAŁ:

ppłk J. MAŃKOWSKI

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego

KATEDRA TAKTYKI WOJSK INŻYNIERYJNYCH

ZATWIERDZAM
SZEF KATEDRY T.W.Inż.

~~XXXXXXXXXX~~
Egz.Nr...

płk dypl. mgr M. REZIECKI

Rok szkolny 1969/70

Dla wykładowców i
słuchaczy II Kursu
Wojsk Lądowych

ĆWICZENIE GŁÓWNE nr 205

Założenie z T.W.Inż. do zajęć nr 8

I.

Sytuacja ogólna oraz położenie wojsk własnych i wiadomości o nieprzyjacielu na 12.00 6.10 - jak założenie główne Katedry TO i Szt.Operac.

II.

Zastępca dowódcy 2A d/s liniowych do 12.00 6.10 przekazał dowódcy 7 DZ zadanie bojowe. Następnie przekazał zarządzenie bojowe zabezpieczenia inżynieryjnego 2A.

Po zapoznaniu się z zadaniem dywizji, z zarządzeniem bojowym zabezpieczenia inżynieryjnego oraz z meldunkami i informacjami napływającymi do grupy operacyjnej 7 DZ, szefowi saperów do 12.00 6.10 między innymi wiadomo:

1. W toku dotychczasowych walk w wyniku uderzeń jądrowych własnych i nieprzyjaciela powstały zawały i pożary lasów w rejonach: wsch LYBTEEN /1038/, zach LUDWIGSLUST, płn PARCHIM, płd-zach SZTERNBERG, płn KRAKÓW oraz zniszczone zostały węzły dróg: DEMIC, ELDENA /0260/, zach LUDWIGSLUST, REDEFIN /1646/, płn BYCOW, GNOJEN.

W rejonie KRIVIC zniszczono lub uszkodzono około 9 pojazdów amfibijnych i 2 dźwigi samochodowe nieprzyjaciela.

W rejonach: DEMIC, ELDENA i LUDWIGSLUST stwierdzono wykonywanie prac drogowych. Zatrudniana jest przy tych pracach ludność cywilna.

Jednocześnie nieprzyjaciel podciąga do linii frontu na kierunku: PARCHIM, SZTERNBERG ciężki sprzęt inżynierski do wykonywania prac ziemnych-okopowych.

Do wykonywania przejść w polach minowych nieprzyjaciel wykorzystywał w dotychczasowych walkach ładunki wydłużone typu M 3 i M1 A1.

Grupy rozpoznające drogi, wyposażone są z reguły w samochodowe wykrywacze min.

2. Na okres przegrupowania ^{7 DZ} ~~7 DZ~~ do rejonu wyjściowego i wprowadzenia jej do walki została wzmocniona 1 kbld 2 ABSap. Stan osobowy pododdziałów - 95%, sprzętu - 100%. W walkach nie brały udziału.

Na okres forsowania rz. ŁABA 7 DZ otrzyma w godzinach wieczornych 7.10 dwie ksap z 0,5 parkiem TPP oraz pluton PTS z abdp. Ponadto przewiduje się na kierunku działania 7 DZ siłami armii budowę mostu pontonowego pod obciążenie 50 t w rejonie DEMIC, z którego dywizja może korzystać od G+3 do G+5,5.

3. Istniejące mosty na rz. MILDENIC i kanale CYLOWER - pod obciążenie 50 t. Drogi gruntowe wyprowadzające na zach rz. MILDENIC na odcinkach podmokłych zostaną wzmocnione przez ksap 922 pz /R/. W wypadku zniszczenia mostów na rz. MILDENIC i kanale CYLOWER jak również dróg na zachód od wymienionych przeszkód wodnych 7 DZ we własnym zakresie zabezpieczenia ich przekroczenie.
4. Przejście w polach minowych przeciwnika na rubieży wprowadzenia do walki dywizja wykonuje częściowo własnymi siłami i środkami (922 pz) oraz 2 ksap 91 bsap.
5. W pasie natarcia dywizji planuje się działanie GID nr 2 z zadaniem utrzymania dróg: GYSTROW, PARCHIM, LUDWIGSLUST.

6. Przeprawy na rz. ODRA w rejonach: PODJUCHY, RADZISZEWO, GRZYFINO utrzymywane są siłami wojsk obrony terytorium POW.

Jednostki inżynieryjne obrony terytorialnej POW kończą budowę mostu na barkach pod obciążenie 70 t w rejonie POLICE. Gotowość mostu 14.00 6.10. Zezwala się dywizji korzystać z mostu dla przeprowadzenia tyłów.

7. Lotnictwo nieprzyjaciela wykonując uderzenie na pododdziały 19 pz uszkodziło most na rzece UECKER w rejonie UECKERMUNDE. Do naprawy mostu przystąpiły siły obrony terytorialnej. Zakończenie prac przewiduje się na 12.00 6.10.

III.

Szefowi saperów 7 DZ ponadto wiadomo:

1. Stan osobowy 7 bsap wynosi 90%, ukompletowanie w sprzęt - 100%.
2. Kompania saperów 922 pz /R/ w dotychczasowych walkach - straciła 8% stanu osobowego, w sprzęcie - jeden lemiesz przyczepny i 1 wyrzutnię DŁW. Ponadto zużyła wszystkie środki minersko-zaporowe.
3. 922 pz, brakujący sprzęt i środki inżynieryjne dla organizacji obrony oraz dla zabezpieczenia wprowadzenia do walki dywizji uzupełni własnym transportem ze składnicy sprzętu inżynieryjnego rozmieszczonej w rejonie /7426/.
4. kid 7 bsap i 1k z bid 2 ABSap oprócz etatowego wyposażenia posiadają mosty towarzyszące 40 t o długości 31,5 mb, 2 kpl regulowanych podpór metalowych do mostów SMT, po dwa przepusty metalowe oraz elastyczne pokrycia drogowe /siatka druciana, koleiny itp/ po 150 mb.
5. Oddziały 7 DZ na 12.00 6.10 posiadają następujące środki i materiały inżynieryjne.

Oddziały i pododdziały	19 pz	21 pz	922 pz	7 pcz	OZR Nr 1	OZR Nr 2	7 bsap	DPZ	R a z e m:
Srodki									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Miny TM-53	750	650		500	-	-	2200	2500	6400 szt.
Miny PND-6	500	500		-	-	-	1000	2000	3500 "
Liny POWZ-2M	50	50		-	-	-	150	500	750 "
Materiały wybuchowy	0,5	0,5	0,2	0,2	0,5	0,1	2,0	3,5	7,5 t
Ładunki UZ-2	300	360	40	180	120	60	240	300	1600 szt.
Wyrzutnie DEW	3	3	2	5	-	-	3	-	16 "
DEW	3	3		5	-	-	4	30	15 "
Wyrzutnie MEW	6	6	2	-	1	1	3	-	19 "
MEW	6	6		-	1	1	3	17	34 "
Elementy mostu drewnianego 40 T trzy przesła po 4,5 m każde	13,5 mb	13,5 mb		-	-	-	-	-	27 mb
Most towarzyszący na podpor. stalowych z regul.wysokością pod obc.40 t długości 31,5mb	-	-	-	-	1	1	-	-	2 kpl
Przepusty metalowe	-	-	-	-	2	2	-	-	4 szt.

Dywidzja posiada ponadto kolejiny przyburtowe na 25% stanu pojazdów mechanicznych.

Praca do wykonania przez słuchaczy

Przeprowadzić analizę zadania i ocenę położenia z punktu widzenia inżynierskiego i być gotowym w roli szefa saperów do meldowania dowódcy swoich propozycji, szczególnie w zakresie:

1. Utrzymania dróg przesunięcia na rubież wprowadzenia do walki oraz w toku walki.
2. Wykorzystanie sił i środków inżynierskich.
3. Przewidywanego manewru sił i środków inżynierskich pod koniec pierwszego dnia walki w świetle zadań na dzień następny.

Wykonano w 126 egz.
~~Egz.Nr 156 Oprac. Metod.~~
~~Egz.Nr 7-126 Bibl.Tajna~~
Wyk. ppłk MANKOWSKI
Druk HW, dn. 5.01.70 r.
Nr ks. 02938/03883/WW
Kor. M.G.

OPRACOWAŁ:

ppłk J. MAŃKOWSKI

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego

KATEDRA TAKTYKI WOJSK INŻYNIERYJNYCH

ZATWIERDZAM
SZEFA KATEDRY TWInż.

~~T A I N E~~

Egz.Nr...

płk dypl. mgr M. REZIECKI

Dla wykładowców
i słuchaczy
II kursu W.Łąd.

ĆWICZENIE GŁÓWNE Nr 205

Założenie z TWInż. do zajęcia nr 22

W wyniku dotychczasowej pracy dowódcy i sztabu dywizji nad wypracowaniem zamiaru prowadzenia walki w skomplikowanej sytuacji taktycznej oraz po zatwierdzeniu przez dowódcę propozycji inżynierskiego zabezpieczenia natarcia, szef saperów 7 DZ przystąpił do sporządzenia planu inżynierskiego zabezpieczenia natarcia.

Praca do wykonania przez słuchaczy:

Na podstawie znajomości sytuacji ogólnej i inżynierskiej oraz szczegółowych ustaleń realizacji zadań dokonać:

1. Sklejenie kalki planu inżynierskiego zabezpieczenia natarcia 7 DZ.
2. Kalkulacji i graficznego przedstawienia na kalce zasadniczych prac inżynierskich związanych z wprowadzeniem dywizji do walki i zabezpieczenia inżynierskiego w toku natarcia oddziałów 7 DZ.
3. Podziału sił i środków inżynierskich 7 DZ.

Na zajęciach być gotowym do zreferowania planu i uzasadnienia przyjętych rozwiązań realizacji poszczególnych zadań inżynierskich.

Załącznik - kalka - plan inżynierskiego zabezpieczenia natarcia. 7 DZ.

Wykonano w 126 egz.

Egz.Nr 1-6 Oprac. Metod.

Egz.Nr 7-126 B.T.

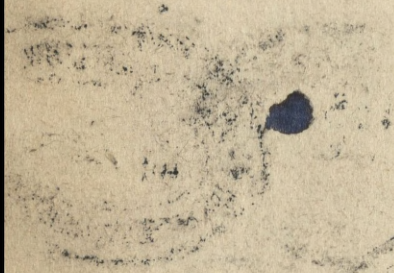
Wyk. ppłk Mańkowski Druk HW.

Nr ks.02940/03884/WW Kor.

OPRACOWAŁ:

ppłk J. MAŃKOWSKI

2 mlice

ARCHIWUM
KADRY SZTABU GENERAŁA
1938

ZATWIERDZAM

Dowódca 7 DZ

ARHUSZ NR 1
do poz. 03885/WW

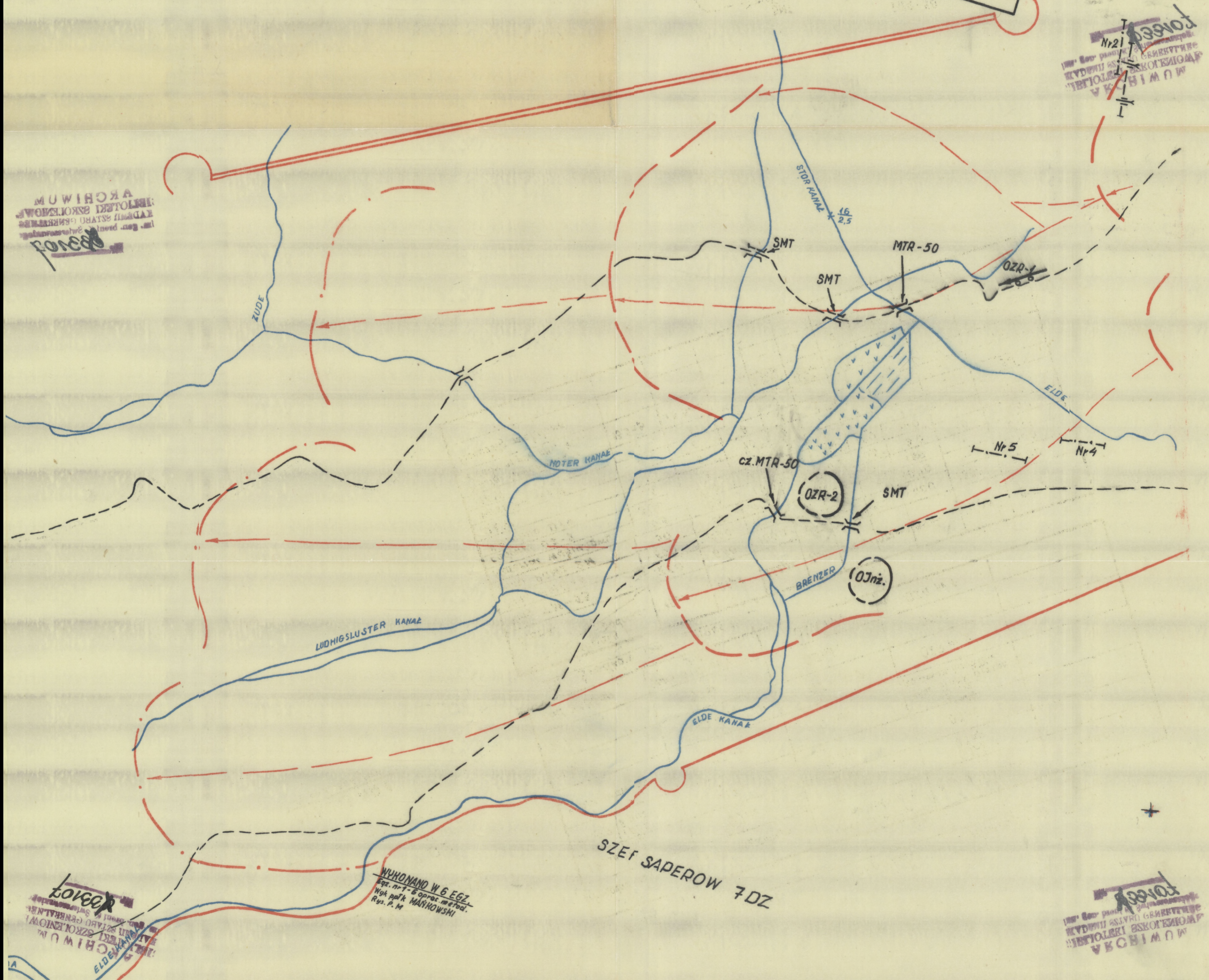
ARCHIWUM
KADRY SZTABU GENERAŁA
1938

A. siT Podział siT i środków inżynierskich 7 DZ

Poddz. inżynierskie	w rej. wyjściowym	Na okres przejścia dywizji do natarcia	w toku natarcia	uwagi:
1ksap 1put 2put 3put	OJnż	OJnż OZap	OJnż OZap	
2ksap 1put 2put	OJnż	OJnż	OJnż	
k. przeprawowa	OJnż	OJnż	OJnż	
k. id	OZR dywizji	OZR nr 2	OJnż	Wyd. środków, przepr. do pokon. kanałów
k. tech	OJnż	OZR nr 1	OJnż	
1hid 2ABSap	Jako GID nr 1 2A	OZR nr 1	OZR nr 1	

B. Środków inżynierskich

Środki	Oddziały i pododdz.		922pz	7pcz	OZR nr 1	OZR nr 2	OJnż	OZap	DPZ
	19pz	21pz							
Miny TM-53	750	650	1000	500	-	-	400	1800	2500
Miny PMD-6	500	500	1000	500	-	-	1000	-	2000
Material wybuchowy	50	50	100	-	-	-	150	-	500
Ładunki UZ-2	0,5	0,5	1,0	-	-	-	3,0	-	0,50
Wyrzutnie DZW	300	360	480	0,2	0,2	0,5	240	-	200
DZW	3	3	10	1	1	1	1	-	-
Wyrzutnie MZW	6	6	10	180	120	120	3	-	17
MZW	6	6	20	5	1	1	1	-	-
Mosty, towarzyszące drewniane pod obc. 40t.	6	6	8	3	1	1	1	-	-
Przepusty metalowe	13,5nb	13,5mb	16	3	1	1	3	-	-
	-	-	-	2	2	-	-	-	-

ARCHIWUM
KADRY SZTABU GENERAŁA
1938

ARCHIWUM
KADRY SZTABU GENERAŁA
1938

ARCHIWUM
KADRY SZTABU GENERAŁA
1938

ARCHIWUM
KADRY SZTABU GENERAŁA
1938

WYKONANO W G. EGZ.
Egz. nr 1 - 6 kopiec. metod.
Wsp. pułk. MATKOWSKI
Rys. P. M.

SZEF SAPEROW 7 DZ